

PASINFO OM HERPESINFEKSJON I ANSIKT

Hva er årsaken til herpessår? Herpesinfeksjoner i ansikt forekommer hyppigst i munnlepperegionen og er vanligvis forårsaket av viruset *Herpes simplex 1*, sjeldnere *Herpes simplex 2*. Spesielt for herpesviruset er at det blir liggende i en nerverot og kan slå ut med jevne mellomrom. Utbrudd kan utløses av fysisk og psykisk påkjenning; typiske faktorer kan være en annen infeksjon (forkjølelse), solforbrenning, mekanisk irritasjon av huden og hos kvinner menstruasjon.

Hvordan arter et herpesutbrudd seg? Det typiske utbrudd er et overfladisk sår 0,5-2 cm som starter med svie og brenning i huden, deretter utvikling av blemmer. Noen ganger kan det komme utbredte blemmer i munnslimhinne og høy feber med almen symptomer. Det siste gjelder spesielt første gangs utbrudd hos spedbarn og personer med redusert immunforsvar. Personer med eksem (atopisk eksem) kan få en større virusinfeksjon i huden. Senere utbrudd av herpes arter seg med utbrudd av en liten gruppe blemmer, hvor det kan påvises virus kun de 2-3 første dager.

Hvor stor er smittsomheten? Graden av smittsomhet til normale friske personer er meget lav og ansees å kunne forekomme bare de første 2-3 dager av et utbrudd der det er direkte kontakt fra blemmer til andre med beskadiget hud/ slimhinne. Men indirekte kontakt via f eks hender er også mulig. Barn med tilbakevendende herpesinfeksjoner oppfordres til å unngå nærkontakt med andre barn når de har utbrudd, spesielt de første dagene, dessuten i den grad det er mulig dekke det affiserte området med et plaster. Tilbakevendende herpesinfeksjoner ansees ikke som grunn til å nekte barn adgang til barnehage/ park.

Kan utbrudd forebygges? Ja, man kan spesielt forsøke å unngå sterk solbestråling av de områdene der utbruddet oftest kommer. Det kan også være aktuelt å benytte forebyggende tbl når det er spesielt viktig å unngå utbrudd og / eller foreligger økt risiko eller i lengre perioder for dem som får store og plagsomme utbrudd.

Kan utbrudd behandles? Ja, man kan benytte en krem som heter Vectavir eller Zovirax, men for å få effekt må påsmøringen startes med en gang man får symptomer (kløe/svie i huden) og dette må så gjentas 4-5 ganger daglig i 2-3 dager. Dersom utbruddet manifesterer seg med blemmer, har denne behandlingen mindre effekt, evt kan man fortsette med en sårkrem (Brulidin, Pyrisept, Bacimycin). Ved store, hyppige og evt arrgivende utbruddsformer kan det være aktuelt å gi Valtrex tabletter. Da tar man 2 tbl Valtrex ved første tegn til utbrudd og fortsetter med 2 tbl dgl i 3-5 dgr. Indikasjonen for tbl behandling bør vurderes i samråd med hudlegen. Det bør da også foreligge en helt sikker diagnose med typisk klinikk og gjerne med positivt dyrkningssvar.

Hvordan gjøres dyrkningsundersøkelse? For at legen skal kunne påvise virus, må pasienten komme til undersøkelse i løpet av de 2-3 første dagene av utbruddet. Såret berøres med en vattpinne som sendes til dyrkning/ PCR på mikrobiologisk laboratorium. Svaret foreligger etter ca 1 uke.